

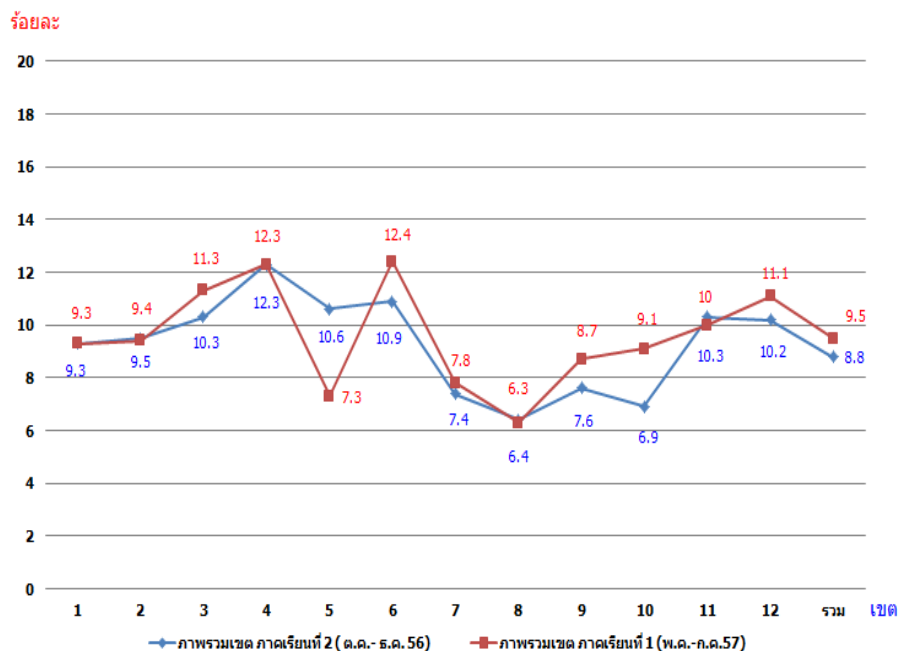
การดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียนแบบบูรณาการ ในพื้นที่เสี่ยง เขตสุขภาพ 3,4, 6 และ 12 “Intensive Package”

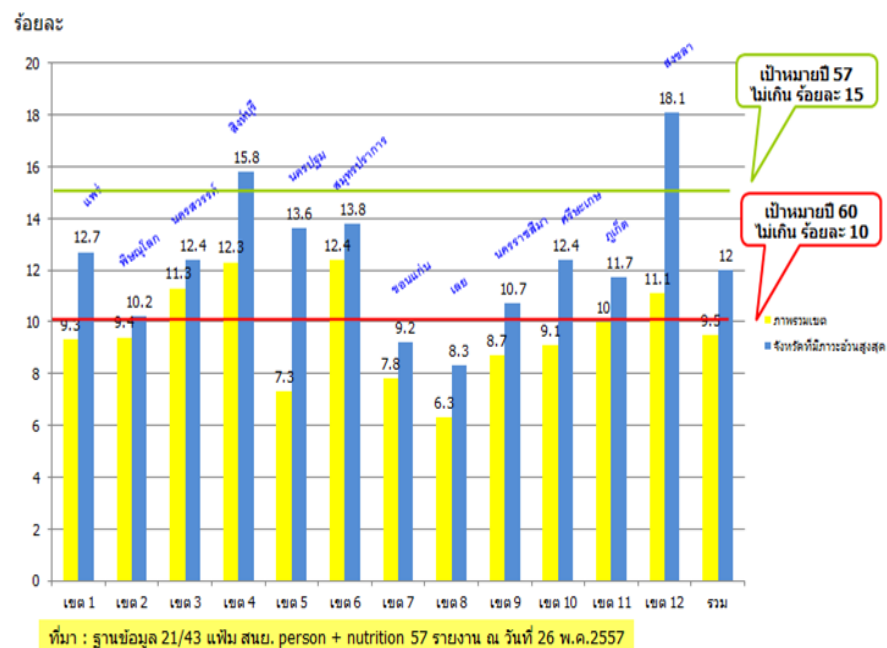
โดย ดร.แพทย์หญิงสายพิน โชติวิเชียร
กรมอนามัย

สถานการณ์ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนในเด็กวัยเรียน ปี 2557

เปรียบเทียบภาวะอ้วนของเด็กวัยเรียนแยกตามรายเขตสุขภาพ
ภาคเรียนที่ 2 (ต.ค.- ธ.ค. 56) กับภาคเรียนที่ 1 (พ.ค.- ก.ค.57)

ภาวะอ้วนของเด็กอายุ 6 – 12 ปี แยกตามรายเขตสุขภาพ
จังหวัดที่มีภาวะอ้วนสูงสุด ภาคเรียนที่ 1 (พ.ค.- ก.ค.57)

เกณฑ์เป้าหมาย : เริ่มอ้วนและอ้วน ไม่เกินร้อยละ 10

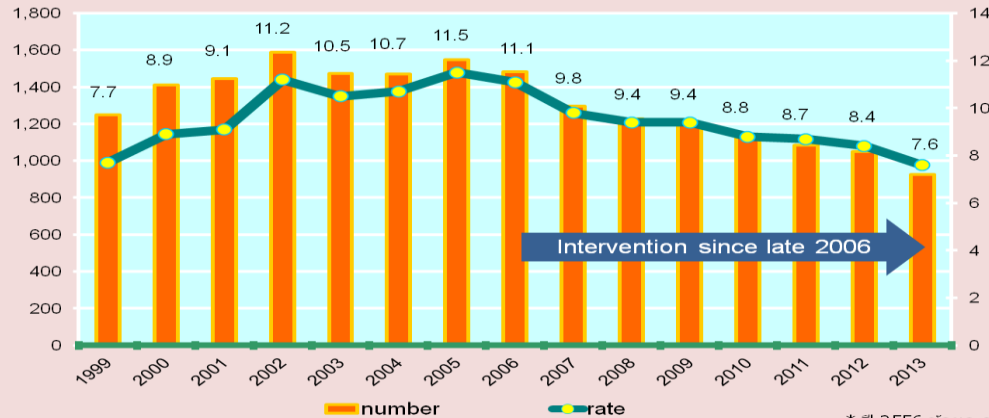
ประชากรกลุ่มหมาย : เด็กอายุ 5-14 ปี ในโรงเรียนทุกสังกัด

สถานการณ์เด็กจมน้ำ

สำนักโรคไม่ติดต่อ
กรมควบคุมโรค

จำนวนและอัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำ ของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ปีพ.ศ. 2542 - 2556

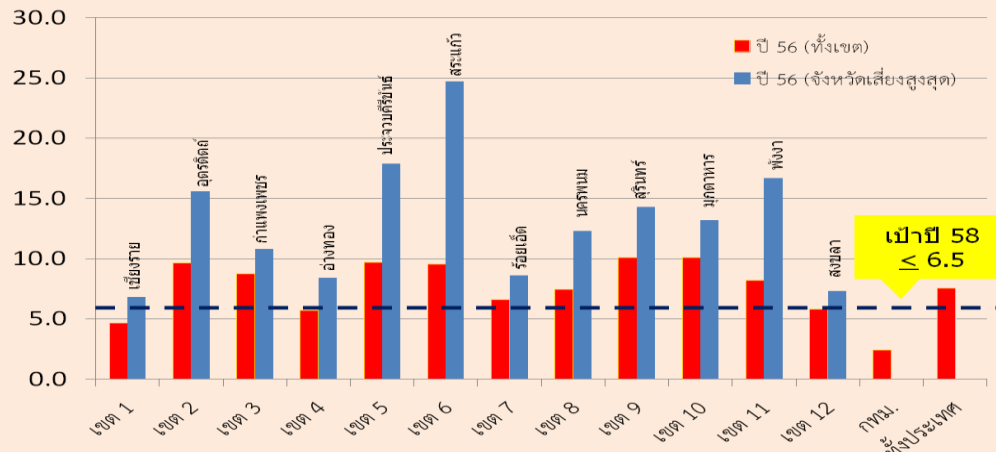
แหล่งข้อมูล: ข้อมูลรณกษัตริย์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
วิเคราะห์: สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

* ปี 2556 ข้อมูล ณ ก.พ. 57

สำนักโรคไม่ติดต่อ
กรมควบคุมโรค

อัตราการตายต่อประชากรเด็ก 100,000 คน จากการจมน้ำของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำแนกตามเครือข่ายบริการสุขภาพ ปี พ.ศ. 2556

แหล่งข้อมูล: ข้อมูลรณกษัตริย์ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
วิเคราะห์: สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
หมายเหตุ: จังหวัดที่แสดงเป็นจังหวัดเสี่ยงสูงสุดในเขตพื้นที่นั้น

เป้าปี 58
≤ 6.5

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย :
เด็กอายุ 5-14 ปี ในโรงเรียนทุกสังกัด

- เกณฑ์เป้าหมาย :**
- 1. เริ่มอ่านและอ่าน ไม่เกิน ร้อยละ 10**
 - 2. เริ่มอ่านและอ่าน ลดลงร้อยละ 0.5 ต่อปี เมื่อเทียบกับ สถานการณ์เดิม**

เกณฑ์เป้าหมาย :
**อัตราการเสียชีวิตจากการจมน้ำ
ของเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี
เป้าหมายไม่เกิน 6.5 ต่อ
ประชากรแสนคน**

Intensive Package สำหรับเขตสุขภาพที่ 3, 4, 6 และ 12

กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ								
	กรม อ.	กรม คร.	กรม สบส.	กรม จ.	อย.	กรม พ.	ศูนย์ วิชาการ	เขต สุขภาพ	จังหวัด
1. นโยบายร่วมระหว่างหน่วยงานสธ. กับ ศธ. (MOU)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. การจัดการบริการสุขภาพร่วมกับโรงเรียน ประเด็นเด็กอ้วน									
•การจัดทำคู่มือการจัดการสุขภาพแบบบูรณาการ	✓	✓	✓	✓					
•การจัดทำค่ายเด็กอ้วน 3อ 2 ส 1พ	✓	✓		✓			✓	✓	✓
•Flagship Project (นครสวรรค์ สิงห์บุรี สมุทรปราการ สงขลา)									
- การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง รักษาและส่งต่อ (CPG)	✓					✓	✓	✓	✓
- การจัดการกลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะอ้วน โดย การพัฒนาศักยภาพของแกนนำ “Smart Kids Coacher” ≥ 100 คน ภายในเดือน เม.ย. 58	✓						✓	✓	✓
- นิเทศติดตามประเมินผลเชิงคุณภาพ 4 เขต	✓						✓		✓
•พัฒนารูปแบบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ (สุขบัญญัติแห่งชาติ) ประเมินภาวะความรู้ ด้านสุขภาพ (Health Literacy)			✓				✓	✓	✓
•การส่งเสริมให้นักเรียนอ่านฉลากโภชนาการก่อน การเลือกซื้ออาหาร	✓				✓		✓	✓	✓
•มีระบบเฝ้าระวังภาวะโภชนาการ และพฤติกรรม เสี่ยงทางสุขภาพ	✓	✓	✓				✓	✓	✓

Intensive Package สำหรับเขตสุขภาพที่ 3, 4, 6 และ 12

กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ								
	กรม อ.	กรม คร.	กรม สบส.	กรม จ.	อย.	กรม พ.	ศูนย์ วิชาการ	เขต สุขภาพ	จังหวัด
2. การจัดการบริการสุขภาพร่วมกับโรงเรียน (ต่อ)									
<u>ประเด็นเด็กจมน้ำ</u>									
▪ พัฒนาศักยภาพบุคลากรและขยายผลการดำเนินงาน เพื่อป้องกันการจมน้ำในเด็กไทย (คู่มืออบรมครู ก. ประกวด)	✓						✓	✓	✓
▪ มีระบบเฝ้าระวัง ติดตามประเมินผล ปัญหาเด็กจมน้ำ		✓					✓	✓	✓
<u>ประเด็น IQ EQ</u>									
• การเฝ้าระวัง IQ/EQ ในเด็กวัยเรียน									
- การประเมินคัดกรองนักเรียนกลุ่มเสี่ยง				✓			✓	✓	✓
และกลุ่มที่มีปัญหาIQ/EQ									
- เด็กวัยเรียนที่มีความเสี่ยงต่อปัญหา				✓			✓	✓	✓
IQ/EQ ได้รับการดูแลช่วยเหลือ									
• การสนับสนุนยาเม็ดธาตุเหล็กในกลุ่มเด็กวัยเรียน	✓						✓	✓	✓
• ส่งเสริมการใช้เกลือบริโภคเสริมไอโอดีนในการปรุงประกอบอาหาร	✓						✓	✓	✓

Intensive Package สำหรับเขตสุขภาพที่ 3, 4, 6 และ 12

กิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ								
	กรม อ. .	กร ม คร.	กรม สบส.	กร ม จ .	อย .	กรม พ.	ศูนย์ วิชาการ	เขต สุขภาพ	จังหวัด
3. การมีส่วนร่วมของเครือข่ายสุขภาพระดับอำเภอ (DHS) ; ครอบครัว/ชุมชน/อปท. ประเด็นเด็กอ้วน - ด้านสิ่งแวดล้อม (การจัดการร้านค้ารอบรั้วโรงเรียน, ปรับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผ่านระบบครอบครัว, การเข้าถึงแหล่งอาหารที่สะอาดปลอดภัย และถูกหลักโภชนาการในชุมชน) - เกณฑ์มาตรฐาน (การจัดอาหารว่าง นม ขนม และเครื่องดื่ม) - โรงเรียนปลอดน้ำอัดลม	✓						✓	✓	✓
ประเด็นเด็กจมน้ำ - จัดประกวดนวัตกรรมในการป้องกันการจมน้ำ - พัฒนาเครือข่ายการดำเนินการป้องกันเด็กจมน้ำเชิงบูรณาการในพื้นที่	✓						✓	✓	✓
ประเด็น IQ EQ เด็กวัยเรียนกลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อปัญหา IQ EQ ได้รับการดูแลต่อเนื่องในชุมชน		✓		✓			✓	✓	✓

Basic Package & Intensive Package

ด้านโภชนาการ

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์อนามัย
National/ Policy lead	- มีนโยบายรัฐบาลเร่งส่งเสริมเด็กมีส่วนสูงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นและส่งเสริมด้านโภชนาการให้เยาวชนบริโภคอาหารที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตและลดความเสี่ยงจากการเป็นโรคอ้วน - ขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อลดปัญหาเด็กวัยเรียนเริ่มอ้วนและอ้วนแบบบูรณาการ - ผลักดันให้เกิดการป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็ก	- ประสานเขตบริการสุขภาพและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อดำเนินงานส่งเสริมให้เด็กมีส่วนสูงระดับดี และรูปร่างสมส่วน และแก้ไขปัญหาลูกอ้วน เตี้ย ผอม - ประชุมวางแผนการดำเนินงานกับผู้บริหารสพป./สพม. อปท. และบุคลากรสาธารณสุข - ผลักดันนโยบายสู่พื้นที่เป้าหมายรับผิดชอบ - ผลักดันให้จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบจัดทำแผนปฏิบัติการ 5. ผลักดันให้จังหวัดในเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12 ที่มีอัตราสูงของเด็กเริ่มอ้วนและอ้วน มากกว่าร้อยละ 10 จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหเป็นรายอำเภอ

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์อนามัย
Model Development	- สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรส่งเสริมเด็กไทยเติบโตเต็มศักยภาพ - สนับสนุนแนวทางการคัดกรองเด็กวัยเรียนเริ่มอ้วนและอ้วนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเรื้อรังและการจัดการเพื่อช่วยเหลือและส่งต่อในสถานบริการสาธารณสุขและคลินิก DPAC - ศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในเด็กวัยเรียน	- สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนเป็นองค์กรส่งเสริมเด็กไทยเติบโตเต็มศักยภาพ - ร่วมจัดทำแนวทางการคัดกรองเด็กวัยเรียนเริ่มอ้วนและอ้วนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเรื้อรังและการจัดการเพื่อช่วยเหลือและส่งต่อในสถานบริการสาธารณสุขและคลินิก DPAC ผลักดันให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่ดำเนินการคัดกรองเด็กวัยเรียนเริ่มอ้วนและอ้วนที่มีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคเรื้อรังและการจัดการเพื่อช่วยเหลือและ ส่งต่อในสถานบริการสาธารณสุขและคลินิก DPAC ในพื้นที่เขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์อนามัย
Technology Transfer	- ส่งเสริมการใช้โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตในโรงเรียน - พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - เทคนิคการจัดอาหารตามมาตรฐานโภชนาการสำหรับเด็กวัยเรียนที่เริ่มอ้วนและอ้วน - สนับสนุนสื่อ/นวัตกรรม - สนับสนุนคู่มือแนวทางการควบคุมป้องกันโรคอ้วนจากการขาดธาตุเหล็ก	- ถ่ายทอดแผนการดำเนินงานให้แก่พื้นที่ระดับอำเภอ - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง ร่วมใจสร้างเด็กไทยสูง ดีสมบูรณ์ สมองดี แข็งแรง ให้แก่โรงเรียนเป้าหมาย - สร้างเครือข่ายการใช้โปรแกรมเฝ้าระวังการเจริญเติบโตในโรงเรียน - ผลักดันให้เกิดการใช้เทคโนโลยีด้านการจัดอาหารตามมาตรฐานโภชนาการสำหรับเด็กวัยเรียนที่เริ่มอ้วนและอ้วน ในระดับพื้นที่ ประเมินคุณภาพการจัดอาหารตามมาตรฐานโภชนาการสำหรับเด็กวัยเรียนที่เริ่มอ้วนและอ้วนในพื้นที่เขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์อนามัย
M&E, Problem Solving, Evaluation (overall)	1. ควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ส่งเสริมเด็กมีส่วนสูงระดับดี และรูปร่างสมส่วน ป้องกันภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กและการขาดสารไอโอดีน และแก้ไขปัญหาลดน้ำหนักเกิน เตี้ย ผอม 2. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ติดตามผลการดำเนินงาน โดยทีมนิเทศจากกรมอนามัยและทีม ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข 3. สุ่มติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ ในเขตพื้นที่ 4 ภาค	1. ควบคุม กำกับ นิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ส่งเสริมเด็กมีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน และแก้ไขปัญหาลดน้ำหนักเกิน เตี้ย ผอม 2. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละเด็กมีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน 3. ร่วมติดตามผลการดำเนินงานลดปัญหาลดน้ำหนักเกินและอ้วนในพื้นที่รับผิดชอบ ร่วมกับทีมผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข และทีมนิเทศจาก กรมอนามัย 4. เพิ่มความถี่ในการติดตามเชิงคุณภาพ การให้คำปรึกษาและแนะนำ แบบเสริมพลัง (Empowerment) ในพื้นที่ที่อัตราสูงของเด็กลดน้ำหนักเกินและอ้วนเกินร้อยละ 10

Basic Package & Intensive Package

ด้านการป้องกันการตายจากการจมน้ำในเด็กไทย

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์วิชาการ
National/ Policy lead	1. กำหนดค่าเป้าหมายในการลดการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็ก 2. กำหนดเป้าหมายจังหวัด พื้นที่เสี่ยงมาก ปานกลาง น้อย 3. ขับเคลื่อนนโยบายการดำเนินงานป้องกันการจมน้ำแบบบูรณาการ ภายใต้กิจกรรม “ผู้ก่อการดี ป้องกันการจมน้ำ”	1. กำหนดค่าเป้าหมายในการลดการเสียชีวิตจากการจมน้ำของเด็กในระดับจังหวัด 2. ประสานเขตบริการสุขภาพ และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อดำเนินงานส่งเสริมให้เด็กไทยปลอดภัย ไม่จมน้ำ 3. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องค้นหาผู้ก่อการดีป้องกันการจมน้ำตามแนวทางการประเมินผลทีมผู้ก่อการดี 4. วางแผนการดำเนินงานกับสพป./สพม. อปท. บุคลากรสาธารณสุข และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ 5. ผลักดันให้จังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบจัดทำแผนปฏิบัติการ 6. ผลักดันให้โรงเรียนทุกแห่งมีกิจกรรมการเรียนการสอนการป้องกันการจมน้ำ 7. ผลักดันให้จังหวัดในเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12 ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงมาก (อัตราการตายมากกว่า 7.5 หรือจำนวนเด็กเสียชีวิตมากกว่า 20 คน/ปี) จัดทำแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหเป็นรายอำเภอ

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์วิชาการ
Model Development	หลักสูตรป้องกันการจมน้ำในเด็กต่ำกว่า 15 ปี (กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ)	ผลักดันให้จังหวัดในเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12 ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงมาก (อัตราการตายมากกว่า 7.5 หรือจำนวนเด็กเสียชีวิตมากกว่า 20 คน/ปี) จัดทำรูปแบบการป้องกันการจมน้ำตามบริบทของพื้นที่

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์วิชาการ
Technology Transfer	1. การพัฒนาศักยภาพครู ก ตามหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอด เพื่อป้องกันเด็กจมน้ำ	1. ศูนย์อนามัยทุกเขตมีการพัฒนาศักยภาพครู ข ตามหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอดเพื่อป้องกันเด็กจมน้ำ 2. ศูนย์อนามัยทุกเขตเป็น Training Center การเรียนการสอนตามหลักสูตรว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตรอด

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์วิชาการ
Surveillance	การเฝ้าระวังช่วงปิดเทอม (Event Based)	รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายแหล่ง เพื่อใช้ ประโยชน์ข้อมูลในการผลักดันการป้องกันการจมน้ำใน ระดับเขต

Basic Package (สำหรับทุกเขตสุขภาพ)

Intensive Package (สำหรับเขตสุขภาพ 3, 4, 6 และ 12)

บทบาท	ส่วนกลาง	ศูนย์วิชาการ
M&E, Problem Solving, Evaluation (overall)	- จัดทำแนวทางประเมิน เครือข่ายการดำเนินงาน ป้องกันการจมน้ำ - หนังสือแนวทางประเมิน ผู้ก่อการดี - หนังสือแนวทางสำหรับผู้ขอ รับรองเป็นผู้ก่อการดี - ประเมินผลภาพรวมและ ผลลัพธ์	- เครือข่ายการดำเนินงานป้องกันการจมน้ำ <u>จังหวัดพื้นที่เสี่ยงมาก</u>: ร้อยละ 50 ของอำเภอที่มีใน จังหวัด มีเครือข่ายการดำเนินงานป้องกันการจมน้ำ(ทีม ผู้ก่อการดี) ตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างน้อยอำเภอละ 1 ทีม <u>จังหวัดพื้นที่เสี่ยงปานกลาง</u>: ร้อยละ 30 ของอำเภอที่มี ในจังหวัด มีเครือข่ายการดำเนินงานป้องกันการจมน้ำ (ทีมผู้ก่อการดี) ตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างน้อยอำเภอละ 1 ทีม <u>จังหวัดพื้นที่เสี่ยงน้อย</u>: มีเครือข่ายการดำเนินงานป้องกันการ จมน้ำ(ทีมผู้ก่อการดี) ตามเกณฑ์ที่กำหนด อย่างน้อย อำเภอละ 1 ทีม - สคร.สำรวจความสามารถในการว่ายน้ำเพื่อเอาชีวิตร อดของจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ - ประเมินผลการจัดการสิ่งแวดล้อม

สวัสดีค่ะ

